

VAFSU

Vestsjællands Amts Faglige SpecialUddannelse

Et aktivt fritidsliv giver et aktivt arbejdsliv

«Handicappede, der dyrker idræt, eller har en anden aktiv fritidsinteresse, lever et bedre og mere aktivt liv, end de passive. De føler sig sundere og mere selvstændige. De har mere livskvalitet».

Det er en påstand som vi arbejder med i Danmark.

Når unge mennesker starter på VAFSU (Vestsjællands Amts Faglige SpecialUddannelse) er forløbet bygget op omkring tre grundpiller: BO-ARBEJDE-FRITID.

Forløbet er op til tre år med mulighed for af- og påstigning undervejs. Målgruppen er unge psykisk og fysisk udviklingshæmmede.

Når eleven starter på forløbet, indledes med en introtur hvor alle har mulighed for at lære hinanden at kende, og komme lidt hjemmefra.

Herefter starter skolegangen, som det første 1/2-år hovedsagelig består af almen dannende undervisning, det vil sige dansk, matematik og orientering, men i meget bred forstand. Vi ser nyheder på TV, læser avis, laver undersøgelser i byen og så videre.

Undervejs er der i en 3 ugers periode undervisning på levnedsmiddel- og jordbrugsafdelingerne. Ud fra disse uger skal eleverne, i samråd med os, vælge linie.

Efter jul, på første år, begynder eleven den faglige undervisning 1-2 gange om ugen, den resterende del af ugen fortsættes med almindende undervisning.

På andet skoleår findes en praktikplads inden for det område den faglige undervisning foregår.

Praktikken starter én gang ugentligt, hvorefter den trappes op, så eleven det sidste halve år af hele forløbet hovedsageligt er i praktik. Undervejs i forløbet er der trænet med transport (bus og tog) for at komme frem og tilbage. Trænet med at smøre madpakke og stille væggeur og så videre ud fra teorien om at hvis bolig-situationen ikke fungerer, fungerer arbejdslivet heller ikke. Samtidig er det nødvendigt at udvide et socialt netværk, da arbejdspladsen, som jo er en ganske almindelig virksomhed, sjældent byder på sociale aktiviteter.

Det er også svært for psykisk og fysisk udviklingshæmmede at knytte sociale bånd til arbejdskolleger. Derfor skal den sociale aktivitet foregå blandt ligestillede i et andet miljø, som så heldigvis ofte bygger bro mellem handicappede og ikke handicappede.

Fritidsliv

Vi arbejder ud fra teorien om, at hvis bolig- og fritidssituationen ikke fungerer så fungerer arbejdet heller ikke. Vi ser altså mennesket som en helhed der skal fungere hele vejen rundt.

Et aktivt fritidsliv kan løfte livet for de mange som er født med fysiske eller psykiske handicap, eller for dem som skal finde en ny indgang til livet efter at have været udsat for en invaliderende ulykke eller sygdom.

Et aktivt fritidsliv sætter fokus på det vi kan. Den udvikler fysiske, psykiske og sociale personlige færdigheder.

Når kroppen styrkes får vi fysisk overskud til at klare flere af hverdagens udfordringer, mentalt øges selvspejkten – og lysten til at være en del af holdet – i fritidslivet og i samfundet.

Det betyder at idræt og anden aktiv fritid kan bruges til at kvalitetsforbedre arbejdet med handicappede. Til at give handicappede gode og sjove oplevelser der bringer masse af livslyst og også lysten til at være en del af arbejdsmarkedet i form af et skåne- eller flex-job, som vi kalder det i Danmark. Praktikken i VAFSU-forløbet skal udmunde i en form for job, efter endt

skolegang og der kan enten være tale om skåne- eller flexjob:

Skånejob er kort fortalt et job som oprettes på særlige betingelser til mennesker som har fået tilkendt pension. Udover pensionen er der også mulighed for at tjene 1/3 af mindstelønne. Lønnen betales 50% af virksomheden, hvor man er ansat, og 50% af kommunen. Lønnen afregnes ud fra det antal timer som man arbejder.

Flex-job er for personer uden pension, men som p.g.a. særlige omstændigheder ikke kan varetage et job fuldt ud. Der aflønnes for 37 timer (fuld løn). Herefter fastlægges det evt. via arbejdsprøvning, hvor stor erhvervsrest personen er i besiddelse af. Herefter fastsættes, og der fastlægges videre, et løntilskud til arbejdsgiveren (op til 75% af lønnen) som efterfølgende refunderes af kommunen.

Tilpasning er krumtappen både når det gælder et aktivt fritidsliv og et aktivt arbejdsliv, og er uadskillelige begreber som vi fortsat vil arbejde med.

NOTER:

SORs helse-politiske Konferanse i Bergen

4.-5. november

«Det nye Helse-norge – også for funksjonshemmede».

Lillian Wik er lærer ved Hellig Anders Skole i Randers i Danmark

I arbejdslivet er det vigtigt at have evnen til at omgås andre mennesker og indgå i sociale sammenhænge og opbygge et socialt netværk. Et aktivt fritidsliv støtter hele vejen.

I idrætten ses en klar overførselsværdi. Magter man at træne sig op til at planlægge og strukturere træningen er det også muligt at klare funktioner i erhvervslivet.

Det hjernen glemmer husker kroppen og det giver selvtillid. Selvtilliden øges kolossalt, men når musikken begynder dukker gymnastikøvelserne op én efter én.

